

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESCU DIN JUD. ARAD

Prieteni dușmanilor

Ne este încă în urechi bubuitul tunurilor ce-a cutremurat văzduhul timp de 4 ani neîntrerupt în războiul deslănțuit între popoare de pe urma provocării Germaniei din 1914. Mamele, văduvele și copiii își poartă încă cernite sufletele din cauza durerii ce le copleșește de pe urma pierderii fiilor, soților și părinților lor. Schilozii măcelului, cari au scăpat cu viață, dar au rămas cu trupurile zdrobite de schije de șrapnele și granate și cu suflete mohorâte, își poartă încă, printre noi, dureroasele reminiscențe improptu în cărje dăruite de stat.

Azi, după 22 de ani — dela izbucnirea și abea după 18 ani dela încetarea marelui război aceeași Germanie apare pe firmament în aceeași postură de provocătoare. Pentru Germania imperialistă a cretinului împărat Wilhelm II. drepturile popoarelor erau lucruri de luat în picioare pentru Germania zugrăvită de Hitler, tot atât sau poate și mai mult imperialistă, tratatele de pace semnate după 1918, sunt simple petece de hârtie bune de aruncat la eoz.

Germania, care nu și-a plătit datoriile de război, dar și-a angajat întreaga industrie în fabricarea unui armament, în oțelul căruia și-a turnat toată ura teutonă, Germania, care a dat de lucru șomerilor în fabricile de muniții, ne mai având ce să dea poporului flămânzit și năucit de un semidocț zberător, nici de lucru nici pâine, vrea să dea întregii lumi război. Un război mai crâncen, mai sângeros, mai sălbatec decât toate războaiele pe cari le-a purtat vreodată omenirea, veșnic neliniștită, veșnic dornică de mari senzații.

Ca să-și asigure succesul se pregătește de ani de zile, acasă. Și tot de ani de zile întreține o vie propagandă în țările Europei. Plătește cu bani oameni fără scrupule, fără dragoste către neamul și patria lor, pentru ca aceste parii destrăbălate să falsifice printr-o neobosită străduință, conștiința unei națiuni, să o abată de pe drumul ei adevărat, să o arunce pe valurile unui torent care, pe furia lui oarbă, s'o iz-

bească de stânci până la complecta nimicire.

Zece miliarde de lei s'au aruncat amatorilor din România, cari erau gata să-și însușească acest odios rol de a îndemna țara să se arunce în brațele lui Hitler. Și descoperirile, făcute până aci, ne arată că banul și-a făcut slujba. S'au găsit români, cari să uite urgia nemțească din 1916—18, să uite pe cei 800 de mii viteji uciși de gloante nemțești, să uite jafal din timpul ocupației, când românul se sătura cu rădăcina arborilor din pădure, căci recolta pogonului său și oul depus de găina sa, erau luate de feldwebel-ul Mackensen, și să cutreere târgurile și satele glorificând cu „Heil Hitler” pe provocatorul de azi.

Banul n'are miros. Dar s'a constatat că poate denatura suflete, că poate metamorfoza conștiințe.

Ce decadentă, câtă degradare, ce lipsă de bun simț să glorifici pe un străin, care cu 18 ani în urmă trăgea cu revolver de strajameșter în carne românească! Oare nu-i mai vrednic de această gloriificare și cel mai modest luptător din războiul unirii decât această caricatură care s'a cocoțat în fruntea unui popor, cum s'ar instala o cioară pe fruntea unui elefant adormit?!

Dar cine sunt prietenii? Sunt aceia cari, în marele lor entuziasm pentru desrobirea neamului, au luat-o la sănătoasa la prima bubuitură de tun. Sunt aceia cari au cântat frumoasele perspective ale unui popor descătușat de lanțurile stăpânirilor străine, dar cari visează astăzi să-i pună lanțurile robiei pe conștiință, pe cugetare și pe toate libertățile, cari astăzi visează să-l servească aceluia care plătește mai mult. Hitler a plătit zece miliarde. După concepția dreptului el este stăpânul României. A câmpărat-o doar. Și încă scump!

Aceștia sunt prietenii! Eroii cari în timp de război îndeamnă pe alții să moară, iar ei aruncă uniforma, și dau bir cu fugiții, ca apoi în timp de pace s'o îmbrace spre a avea mai multă autoritate în negocierile cu fostul dușman.

A. Lupu

Să plece!...

Sunt aproape 3 luni de când s'a declarat vacant un mandat de deputat la Arad.

Organizația liberală județeană s'a ocupat în două ședințe de această vacanță și a hotărât să intervină la conducerea lor centrală, pentru a se publica o alegere parțială.

Dar, deși dela ultima lor șe-

dință au trecut două săptămâni, încă nu se știe dacă guvernul s'a hotărât într'un fel sau altul.

Pentru noi e indiferent de acum ce se va mai hotări, reținem doar un singur lucru, și anume: dacă guvernul nu mai îndrăznește să se prezinte în fața alegătorilor, înseamnă că a perdut mai mult decât în-

crederea lor, înseamnă că a devenit chiar odios și i se impune să se retragă imediat. A rămâne în asemenea condițiuni este egal cu a sfida regulile constituționale, a-ți bate joc de țară și chiar a te pune în afară de lege. Ori aceasta e mai mult decât îngrijorător.

Când în întreaga Europă se aude zângănit de arme — ne mai vorbind de Africa unde sângele curge de aproape un an de zile — și întreaga lume privește cu îngrijorare și cu groază, abia reținută, la ceea ce ne va aduce ziua de mâine, singură România cu guvernul său face pe baba care se piaptână când saful arde.

Cunoaștem partidul liberal, nu de ieri și nici de alaltăieri. Il cunoaștem de decenii. L'am cunoscut de pe vremuri când făcea pe stânga față de dreapta partidului Conservator — decedat odată cu întregirea hotarelor. Pe acele vremuri el — partidul liberal — era condus de Ionel I. C. Brătianu și știm multe și de pe acele timpuri, (mai ales din epoca neutralității). Câte vieți s'au pierdut datorită faptului că nu am fost desful de pregătiți la intrarea în război și câte pagube s'ar fi înlăturat dacă guvernul liberal de atunci ar fi fost călăuzit de mai mult simț gospodăresc. Natural că nu noi suntem chemați a face procesul liberalismului din 1914 și până azi, sarcina aceasta îi revine generației viitoare al cărei istoric va ști să-i pună la locul ce li se cuvine.

Partidul liberal a fost și este un partid de afaceri. El n'a știut nici când să se identifice cu marile interese ale poporului muncitor. Nici nu o știa și nici nu o putea face. Drept aceea el trebuie să plece. Dar să plece până nu va fi prea târziu. Românul are o vorbă, și anume: „la năcaz mare trebuie și minte mare”, ori nu se poate prelinde judecată sănătoasă, unui monstru. Or guvernul de azi se poate foarte bine asemăna cu așa ceva. El este emanațiunea partidului dar cu alt cap. Deci partidul are un cap, iar guvernul altul, cari se urăsc de moarte și nu scapă nici un prilej de a-și trimite săgeți din cele mai veninoase. În curând însă țara îi va trimite pe maidanul cu gunoae și acolo apoi vor putea să se bată, ca doi cocoși până își vor scoate ochii.

N. Adam.

Imperativul organizării

Mulțimea nu valorează nimic dacă nu este organizată, căci se risipește în toate părțile, fără să obțină succesul dorit.

Un popor, neorganizat politicește și economicește, este expus să fie exploatat, ori de alte popoare streine, ori de un grup de indivizi bine organizați.

Poporul să nu se înșele cu gândul că va avea cineva milă de el și-i va satisface de pomană toate nevoile. Poporul trebuie să știe că în lupta pentru viață nu există milă. Trăește acel ce poate. Poporul, dacă vrea să ajungă la o viață mai bună, trebuie să se unească, să se organizeze și să lupte.

În condițiunile actuale de viață, organizarea se impune ca o poruncă dumnezeiască.

Omul politic care nu ține socoteala de această poruncă dă dovadă că nu-și dă seama de lumea în care trăește.

Dacă la începuturile partidului național-țărănesc, în Ardeal, nu s'a pus mare bază pe organizare, aceasta se datorește împrejurărilor istorice speciale. Conducătorii aveau o aureolă de luptători naționali, de tribuni ai Românișmului, contra Maghiarilor asupritori. Popularitatea partidului se alimenta din **mistica naționalismului din era maghiară.**

Acum însă, când poporul cată să fie atras în cel puțin cinci mari direcții de orientare politică; acum, când mistica naționalismului din era maghiară este lipsită de obiect, producând desorientare și înconștientă, nu numai în popor, dar și între intelectuali, conducătorii politici conștienți nu văd salvarea decât în organizarea temeinică și serioasă a poporului.

Organizarea va trebui să ia locul misticeci naționalismului de altă dată. Căci, în prezent, lupta politică este mult mai grea; adversarii, mai numeroși și bine organizați, iar poporul, mai amenințat să fie subjugat unor interese streine și contrare.

Peste tot însă, fără organizare, disciplină, spirit de sacrificiu și moralitate — de sus în jos și de jos în sus — nu se câștigă lupta, iar poporul va fi din nou înșelat, interesele din nou frădate.

Poporul se supune la toate; cedează cu plăcere organizării și disciplinei; este capabil de mult sacrificiu și moralitate în adâncul sufletului său, dar prelinde conducerii demnitate și fermitate și mai presus de toate, prelinde să fie condus spre victorie.

A te juca cu poporul și a-i pune interesele la mezaț, pentru satisfacerea unor interese de familie sau de grup, însemnează a te juca cu focul.

Aci stă cauza tuturor revoluțiilor, cari, toate au pornit din vina conducătorilor.

Pătura conducătoare are libertatea să-și ridice piedestal pentru glorie și amintire eternă, sau, să-și sape singură mormântul.

Fiindcă aceștia nu pot fi înțeleși decât de pușini de sus, de acolo trebuie să pornească organizarea, disciplina și moralitatea; iar jos, ascultarea fără murmur și fără șovăire.

Ion D. Ungureanu.

Indrumarea Tineretului

Astăzi când avem deja un președinte titular al Organizației Județene, trebuie să muncim cu devotament în perfectă ordine și solidaritate pentru realizarea programului frumos al partidului nostru. Este o dorință ferbinte să ne stângem rândurile și să luptăm în mod disciplinat și fără șovăire, în cadrele partidului și în avantajul partidului. Numai astfel putem duce la biruință steagul partidului, care a fost încredințat, la propunerea șefului nostru suprem, prin aclamație, unui om harnic și localnic, cu un trecut glorios și cu perspectivele îmbucurătoare pentru viitor.

Acest om — care din fine-refe a luptat împreună cu ceilalți înaintași pentru realizarea visului Poporului român — a isbutit să ducă la biruință ideea națională în acest județ, preluând împrejurul cu mult tact și naționalizând orașul și celelalte târgușoare din județ.

Incepând din anul 1925 — când s'a înființat Camera de Agricultură — acest bărbat distins a fost ales, din opoziție chiar, să organizeze și să conducă această instituție nouă, înzestrându-o cu toate cele necesare și ducându-i faima peste hotarele județului, astfel că Camera de Agricultură Arad, a fost clasată de model și prima pe întreaga țară. În calitate de președinte al acestei camere, timp de peste 10 ani, a muncit fără preget, organizând și finând cursuri practice în mai toate comunele din județ, pe care le-a aprovizionat cu semințe selecționate, cu vite și păsări de rasă, diferite unelte agricole și a înființat ferme de model, prin cecece a ridicat bunăstare a agricultorilor din județul nostru.

Ne face o deosebită plăcere a constata aceste fapte și având ferma convingere, că forța vie a poporului isvorește din satele românești, suntem si-

guri că Dl. președinte va continua activitatea fecundă în avantajul țărănilor, cari formează mândria noastră, încurajând culturalizarea satelor prin sprin-jinul Soc. Astra și Concordia — al căror președinte este — și indemnând pe fiii de țărani să facă agricultura rațională, urmând cursuri de specialitate în școli țărănești, precum și de alte meserii producătoare, înlăturând astfel carierele consumatoare.

În țările din apus, tineretul numai urmează în gimnazii — ai căror absolvenți nepulându-se plasa, devin elemente îngrijorătoare pentru ordinea în Stat — ci, frecventează școli țărănești, de arte și meserii, stăruind mai ales pentru educația morală, fizică și de diferite specialități, astfel că acest tineret, bine pregătit, așteaptă cu însemnare semnalul pentru a porni la luptă.

Aceasta mișcare a început să fie organizată și la noi, însă deocamdată cu mai puțin succes, din cauza lipsei de mijloace, precum și a sufletului ideal, cari sunt indispensabile, oricărei realizări frumoase.

Drept aceia, avem toată încrederea că noul președinte — care întrunește toate condițiile necesare — va îndruma tineretul în sensul de mai sus, și va duce la bun sfârșit steagul și programul partidului, pentru a cărui realizare suntem datori să-i dăm tot concursul desinteresat.

În același timp noi asigurăm pe Dl. președinte de întregul nostru devotament și supunare, urându-i din toată inima sănătate deplină și viață îndelungată, spre a putea îndeplini rolul primit în aceste vremuri grele, spre mulțumirea poporului dornic de dreptate și de o stare mai bună. Așa să ne ajute Bunul Dumnezeu.

Dr. Aurel Lazăr,
șeful tineretului din orașul Arad.

Gogo-cuziștii între ei

Faima bătașilor gogo-cuziști a ajuns până în satele din județul nostru. Alegerile dela Suceava, apoi cele din Mehedinți mai cu seamă și alegerile din Hunedoara județul învecinat, i-au făcut cunoscuți în întreaga țară.

În loc de doctrină, băta, în lec de convingere prin vorbă înțeleaptă, revolverul, aceasta însemnează cuzism sau gogism, cum vrefi.

În alegeri s'au prezentat cu doctrina lor și cu mijloacele lor de convingere: băta și revolverul. Dar țărani le-au arătat și ei la rândul lor argumente și mai solide, când s'au obrăznicit. I-au despoit de falnica cămașă albastră, le-au luat revolverele și bătele și le-au făcut lecții de bunăpurfare cu propriile lor mijloace.

Zilele trecute aceiași bătași au avut în orașul Giurgiu, de lângă Dunăre, o consfătuire în care neavând alte argumente decât acelea pe cari le-au utilizat în campania electorală, s'au năpusit unii peste alții și-au spart capete, au devasfat propriul lor club, de data asta, s'au asvârlit în stradă ca

să ia și cei de afară cunoștință de modul cum discută și cum argumentează dânsii.

Dacă nu-i convingere într-o acțiune, dacă nu-i suflet și nu sunt principii la baza unei ideologii, atunci argumentele cele mai favorizate devin bătele, pumnii, boxerele și gloanțele de revolver. Ca în Texasul de altă dată, pe care ni-l înfățișează filmele senzaționale.

Anglia, Franța și Belgia au încheiat o alianță militară

Drept răspuns la provocările Germaniei hitleriste statele locarniene, adică acelea sari alături de Germania semnaseră în 1925 acordul din Locarno, au încheiat o alianță militară. Se speră ca la această alianță să adere și Italia al cincilea semnatar al acordului din Locarno. Italia cere în schimbul acestei semnături îngăduinți și ridicarea măsurilor economice luate împotriva ei din cauza agresiunii ce a săvârșit asupra Abisiniei, membră a Societății Națiunilor.

Dacă finuta Germaniei rămâne mereu războinică și provocatoare putem fi siguri că Italia se va alia tot cu Franța și Anglia, vechile sale aliate, alături de cari a ieșit învingătoare din războiul mondial.

Nu uitați ziua de 7 Aprilie

Se știe, că legea conversiunii a pornit dintr'un gând bun. Să răscumpere truda atâtor lucrători din care cămătarii și-au construit palate. Să înlăsniască pe oamenii înglotați de datorii. Să le dea posibilitate acestora să ducă o viață liniștită. Să pună capăt vânzării lor licitație a celor mai utile obiecte din casa țărăniului. Cu alte vorbe, s'a vrut o lege care să oblige pe cei cari împărțiseră bani pe cămătă grasă să înfoarcă o parte din această cămătă celor datori. Și legea ar fi fost sfântă, dacă ar fi fost chiar așa. Dacă s'ar fi luat dela cei ce se îmbogățiseră din camele și s'ar fi dat celor ce plățiseră procente de sută la sută pentru banii împrumutați să-și cumpere pâinea.

Legea conversiunii a iertat din datorii, dar n'a luat nimic dela cămătari. Băncile vor fi

despăgubite de stat. Statul s'a obligat să plătească în fiecare an, băncilor, 750 milioane lei. Această sumă se va plăti 17 ani. Și sigur că statul ia această sumă din impozitele pe care le plătește cel sărac mai regulat decât cel înstărit.

Legea conversiunii a dat țărănimii cu o mână și a luat cu alfa.

Dar legea conversiunii a dat cu condiții și ia fără condiții. Impozitul se încasează regulat și pentru alte nevoi ale țării și pentru a se acoperi pagubele băncilor ce au suferit de pe urma conversiunii.

Datoriile însă nu se iartă decât cu condiții.

Așa, legea conversiunii, spune că vor beneficia de o reducere de 70 la sută, toți datorișii, cari vor achita în întregime până la 7 Aprilie 1936.

Mai sunt câteva zile până la

soroc. Grăbiți-vă săteni și aranjati-vă datoriile până atunci. Alfel reducerea scade și datoria începe iar să crească. Aprilie e hotăr, pus de lege trebuie să jinești socoteala de ea. Cereți guvernului credite. Spuneți celor călare pe cooperative că vă trebuie credit acum până la 7 Aprilie, că ei fac uitată această zi de socotele, că să poată să vă crească iar datoria. Spuneți-le celor dela guvern să plece că nu înțeleg darea mulțimii. Că milioanele țării merg la câțiva, pentru că nu-i lege să-i pedepsească, ia talpa țării muncește din greu. Că banii destinați valorificării produselor agricole au fost în casași de sumedenia de inspec-tori din cooperatie, iar produsele țărănești au rămas pe prețul de piață.

Nu uitați ziua de 7 Aprilie
I. Bolovan

Ședința Delegației permanente a partidului Național Țărănesc din Arad

Joi, 26 Martie a. c. s'au întrunit la Clubul partidului din Arad, toți membrii din Delegația permanentă a partidului Național-Țărănesc. Ședința a fost condusă de d. dr. Iustin Marșieu, președintele organizației.

Fiind prima ședință, decând dl. dr. Iustin Marșieu a fost proclamat președinte, d-sa mulțumește fruntașilor din județ de încrederea totală pe care i-a acordat-o, cu câteva săptămâni în urmă. Cuvinte de sinceră prietenie, a adresat apoi celor prezenți, indemnându-i la o colaborare demnă de trecutul acestui partid. Vorbind de reușita partidului nostru și a ideologiei lui, președintele arată că acestea atârnă de or-

ganizarea internă a partidului, de spiritul de abnegație și sacrificiu al fiecărui ins din acest corp.

În acest sens, dsa a cerut tuturor fruntașilor din partid să chibzuiască la mijloacele de întrebuințat în organizarea luptei.

După aceea, fiecare membru din Delegație, informează pe președinte despre situația politică din comunele pe cari le reprezintă, arătând cu cifre că peste tot partidul național-țărănesc e tot așa de puternic ca în trecut. Aci fiind și cei mai mulți și cei mai demni cetățeni ai comunelor.

Ședința a luat sfârșit după 2 ore de dezbateri.

Magazin UNIVERSAL S. A.

A R A D

Este depozitul măririlor de calitate aleasă

A sosit un mare asortiment în exclusivitate de stoffe și mătasuri de primăvară

Perdele! — Covoare, precum Bochara, Smyrna etc. în mare asortiment.

Mare depozit de stoffe bărbătești moderne!

Tifosul exantematic ivit în închisorile statului se răspândește cu iuteală uimitoare

Tifosul, această boală periculoasă prin faptul că este molipsitoare, se răspândește pe întreaga suprafață a țării. Ivit în închisorile statului în lipsa de control, administrativ și sanitar, din cauza necurătenției ce domnește în aceste închisori, el a fost semnalat la Brașov, apoi în Dobrogea și acum, știrile sosite din Basarabia, arată că epidemia s'a răspândit în satele din județul Bălți. S'au semnalat peste 40

de cazuri în satele din jurul orașului Bălți.

Tifosul este dușmanul ouului, iar dușmanul tifosului este curățenia cea mai desăvârșită. Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra acestui fapt și-i indemnăm să păstreze în casa și în băcăturile lor curățenie perfectă.

Cetiți Românul

Plata restanțelor către fisc

Este posibil că Ministerul de Finanțe va accepta ca datoriile către stat provenite din neplata impozitelor până în 1931 inclusiv să fie reduse cu 50% pentru cei ce le vor achita imediat. Datoriile între 1 Ianuarie 1932 și 31 Martie 1934 vor putea fi achitate în proporție de 80% bonuri de impozite sau obligațiuni tranșa B. și 15% în numerar.

Datoriile restante din 1934 și 1935 vor putea fi plătite nu mai în numerar sau prin compensații cu creanțe din aceiași ani. Contribuabilii cari vor achita aceste datorii imediat vor fi scutiți de dobânzile și majorările prevăzute în legea pentru urmărirea și încasarea impozitelor.

În ajutorul agriculturii

Președintele Statelor Unite din America a semnat un proiect pentru deschiderea unui credit de 440 milioane dolari spre a se pune în lucrare programul de ajutorare a agricultorilor.

În lei românești această sumă reprezintă ca 80 miliarde lei.

Inundațiile din America.

În 11 din statele unite ale Americii s'au produs catastrofe inundații. Apele, au prăcinit moartea a câtorva sute de persoane, au lăsat fără adăpost pene 300 mii persoane și au făcut pagube ce trepăste 150 milioane dolari, ceea ce înseamnă 30 miliarde lei.

Cele mai multe nenorociri s'au produs în statele Virginia și Pensilvania. Peste 7000 de persoane au rămas fără acoperiș numai în Pensilvania.

Sunt localități cari au rămas fără lumină, fără alimente și fără apă de beat.

Orașu Harrisburg, capitala Pensilvaniei este complet acoperit da ape.

Audiența dlui Ion Mihalache la M. Sa Regele

Deși audiența, pe care dl Ion Mihalache, președintele Partidului Național-Tărănesc, o solicitase M. Sale Regelui, urma să aibă loc abea la sfârșitul săptămânii, dsa a fost chemat Marți, 27 crt. prin telefon dela Dobrești, să se prezinte la Palat. D. Mihalache s'a înapoiat numai decât la Capitală, iar după masă la 5 a fost primit de M. Sa.

Audiența a durat mai bine de o oră și jumătate. La părăsirea Palatului d. Mihalache a declarat ziaristilor, că-l așteptau, că este satisfăcut de rezultatul audienței. Întrebat asupra planurilor dsale d. Mihalache a răspuns că despre asta să vorbească în drept.

Toată lumea politică considera audiența dlui Președinte al Partidului Național-Tărănesc ca fiind o covârșitoare importanță și ea își va vădi consecințele asupra vieții noastre politice fără să se întârzie.

Îngrijorarea politicianilor guvernamentali, ce-au manifestat-o după audiența dlui Ion Mihalache, care nu fusese așteptată, lasă să credem că în adevăr situația politică internă va suferi în curând schimbări. Graba cu care s'au succedat audiențele dlui Potârncă și apoi a dlui Mihalache, lasă să se întrevadă că situația politică din interior revine deasemenea o grabnică soluționare. Nesiguranta în care se găsește țara de câteva luni de zile pune această soluționare grabnică.

Se presupune că audiența dlui Ion Mihalache ar fi fost impusă de evenimentele din Europa, care se precipită. Ținuta războinică a Germaniei, conflictul ce are să fie inevitabil între Franța,

Anglia și Belgia, pe de o parte și Germania pe de altă parte, reclamă în România o conducere, care să dețină întreaga încredere a țării. Este probabil ca România să ajungă în curând în situația de a lua o hotărâre determinantă pentru viitorul ei și al poporului român. Ori acest lucru nu-l poate face, în numele poporului român, un guvern care s'a îndepărtat, prin politica ce duce de o vreme încoace, de intențiunile națiunii române.

Consultările M. Sale cu fruntașii național-tărăniști lasă să se deducă, fără nici o îndoială, că succesiunea acestui partid este asigurată și că M. S. Regele s'a convins că încrederea țării e de partea național-tărăniștilor și că atitudinea României într'un caz de nevoie nu o poate hotări decât acest partid.

Guvernamentalii se arată foarte pesimiști și ar dori să ajungă la o înțelegere cu național-tărăniștii pentru ca aceștia să nu forțeze schimbarea până în toamnă, urmând ca atunci guvernul liberal să se retragă de bunăvoie cedând locul partidului național-tărănesc. Atât însă că d. Mihalache, președintele partidului este intransigent. Nu dorește nici un fel de acord cu nimeni și atât mai puțin cu liberalii. După concepția dsale țara nu este un bun negociabil între partidele politice ci este o ființă vie care știe ce vrea și ce trebuie să se întâmple. Țara este nerăbdătoare să vadă plecat guvernul liberal și să vadă instalat la cârma ei Partidul Național-Tărănesc. Aci nu mai încap tânguici. Guvernul, dacă i-a sosit timpul, trebuie să plece.

Comitetul executiv central al Partidului naț.-țăr. s'a întrunit Sâmbătă

Convocat pentru data de 28 crt. Comitetul executiv central al partidului nostru s'a întrunit Sâmbătă sub prezidenția dlui Ion Mihalache. Desbaterile și hotărârile din această ședință precum și din cea de Duminecă 29 crt. le vom aduce în numărul nostru viitor, care va apărea la sfârșitul săptămânii ce vine.

De ce se pavează str. Vicențiu Babeș?

Întrebarea o punem dlui președinte al comisiei interimare a orașului Arad Dr. Romul Coțoiu. Strada V. Babeș este o arteră principală în orașul nostru? După câte cunoaștem noi, această străduță face legătura între strada Coșbuc și Mărășești. Nu este umblată aproape deloc. Dacă trece pe ea o trăsură zilnic atunci traficul ei este extrem de desvoltat.

Care să fie atunci explicația că această stradă fără nici o importanță se acopere cu asfalt, cheltuindu-se cu asta câteva sute de mii de lei din bugetul comunal? Sunt în oraș alte lucrări de făcut. Aflăm că micalacanii au fost nevoiți să meargă până la M. Sa Regele ca să solicite un sprijin eficace pentru nevoile lor. De ce nu s'ar putea acorda aceste „surplusuri“ din buget

lor, micalacanii?

S'au strada se asfaltează pentru că e locuită vremelnic de prefectul județului? Este acesta criteriul? N'am știut.

În orice caz asta nu se cheamă gospodărie.

Am vrea să cunoaștem cuvântul dlui dr. Coțoiu, președintele Comisiei interimare.

Moartea lui E. Venizelos

Fostul președinte al Consiliului de miniștri din Grecia, acela care a fost conducătorul și autorul spiritual al revoluției grecești din anul trecut, a încetat din viață la Paris în ziua de 18 crt.

La alegerile comunale din Bihor Partidul Național-Tărănesc a obținut majorități zdrobitoare

Zilele trecute au avut loc alegerile comunale în județul Bihor. Guvernul după ce a condus, ca și în celelalte județe din Țară, aceste comune prin comisii interimare, care nici pe departe nu reprezentau voința populației, s'a hotărât să fixeze și să fină alegerile impuse de legile existente.

Doi ani de guvernare prin comisii interimare, prin stare de asediu și cenzură, și-au dat rodul. Guvernul, cu toate că dispune de aparatul administrativ,

de jandarmi nu obține împreună cu partidele de dreapta ca vaidiști, gogiști și liberalii-georgiști un procent mai mare de 30 la sută, ca să poată lua o treime din mandatele de consilieri.

Partidul Național Tărănesc a intrunit din totalul voturilor 80%, astfel că a luat mai bine de 2/3 din mandate.

După Mehedinți și Hunedoara, alegerile comunale din Bihor. Guvernul și toate partidele de dreapta nu mai contează în România.

Titluri de ale împrumutului de inzestrare
CONSOLIDARE ȘI

**Bonuri
de impozite**

cu preferențele cele mai bune
cumpără și vinde

BANCA
GOLDSCHMIDT
S. A. ARAD

««« Cronica politică »»»

Interne

În politica internă cel mai însemnat eveniment este, incontestabil, audiența la M. Sa Regelui a dlui Ion Mihalache președintele partidului național-tărănesc. Consecințele acestei audiențe se vor arăta în curând. Politica noastră internă, care plutește de luni de zile într'o penibilă nesiguranță, reclamă modificări în constituirea conducerii de stat. La cârma țării se cere un guvern cu o ținută fermă atât în ce privește treburile interne, fie de ordin administrativ, fie de ordin financiar, fie de ordin pur politic, cât și în cea ce privește politica noastră externă. Actualul guvern este sau prea șovăitor sau tactica sa politică îi impune să se mențină pe un eșafod de nesiguranță, încadrat de o lege a stării de asediu și cenzurii, oscilând între prietenii suspecte și dăunătoare politicii noastre externe.

Pe altă parte privirile opiniei publice sunt așintite asupra Comitetului Executiv Central al național-tărăniștilor, convocat pe ziua de 28 și 29 crt. la București. Hotărârile acestui înalt for al partidului vor fi determinante în privința viitoarei tactice de luptă în campania de răsturnare pe care probabil acest puternic organ politic, n'o s'o mai amâne.

Liberalii sunt dezolați și disperși. Domnia forței va lua sfârșit nu peste mult. Lacătul cenzurii va cădea de pe zăvorul conștiinței acestei țări, iar baioneta jandarmului va fi de aci în colo spaima răufăcătorilor și nu va mai fi îndreptată spre inimi cari zvăcnesc îngrijorate de soarta acestei țări.

Partidele de dreapta, ori cari ar fi ele, și-au luat pofta de a mai deveni conducătoarele destinelor acestei țări. Mai ales acum când s'a descoperit că au fost finanțate tocmai de dușmanii noștri de ieri și probabil de mâine, de germanii lui Hitler.

Externe

Opinia publică mondială este alarmată de provocările Germaniei, care tinde, se pare, cu tot prețul să deslănțuie un nou măcel. Puterile antantei au încheiat sub presiunea provocărilor germane, o nouă alianță militară cu scop defensiv. Tratatul la cari a fost invitată și Germania n'au dat până acum rezultate.

Războiul italo-abisinian, a căzut pe planul al doilea în preocupările europene. Dealtfel cei doi beligeranți se caută reciproc cu oferte de pace. Abisinia ar dori pacea dar vrea să o facă sub auspiciile Societății Națiunilor. Și cu toate că diplomații celor două state vorbesc de pace,

vădind o arzătoare dorință de a o încheia, armatele continuă să se războiască. Știrile ce ne vin, din partea cartierelor generale, ale comandanților, se contrazic mereu. Italienii afirmă că sunt învingători, abisinenii susțin că ei au câștigat. Adevărul pare a fi că nici italienii nu se bucură de succesele lor armate, dar nici abisinenii nu sunt încântați de cea ce se petrece în exotica lor patrie.

Italia, Austria și Ungaria au încheiat o nouă înțelegere politică, economică și cu un al treilea obiectiv, afirmativ cultural, dar s'ar putea să fie militar.

Cehoslovacia se străduiește,

prin eminentul său primministru d. Hojda, să înfăptuiască o înțelegere a statelor din bazinul dunărean. Este asta și o dorință a bărbatilor noștri de stat. D. Iuliu Maniu, d. Titulescu și d. Mihalache sunt aderenții unexi atari înțelegeri. Ea ar avea drept obiectiv o înțelegere economică, care ar duce la o destindere în privința nepotrivirilor politice.

Tot ce se face cu intențiunea de a se păzi pacea va fi binevenit. Noi, Români, vrem pace și vom fi întotdeauna prietenii acelora cari o doresc alături de noi. Dar suntem dușmanii neîmpăcați ai acelora cari pregătesc războiul.

Gărzile cetățenești din București

Se știe că nu toți comercianții și industriașii din capitala noastră sufăr de prea multă cinste și omenie. S'a constatat de către cetățenii nevoiași cari cumpără pâinea cu kgr-ul că fabricanții de de pâine vând pâinea care cântărește abea 5-600 de gr. drept pâine reglementară de 700 grame. Au făcut demersuri pe lângă autorități, însă acestea s'au sesizat ori prea târziu ori fără efect. Comercianții și industriașii au continuat să-și bată joc de autoritățile ce nu știu să impună și bine

înțeles de publicul consumator.

În urma acestei ținute a industriașilor cetățenii capitalei s'au constituit în gărzii cetățenești și au cutreerat cartierele, mergând la brutari și fabricanții de pâine. Aci au controlat dacă pâinea corespunde dispozițiilor și dacă au găsit că industriașul sau comerciantul e contravenient au confiscat pâinea în favoarea săracilor.

În România cetățenii sunt nevoiți să-și facă singuri dreptate. Autoritățile se vede dorm, ca d. Inculeț.

Epilogul bătăilor din Cameră

Se știe că deputații național-creștini ai alor Cuza și Goga, se folosesc de orice prilej ca să tulbure desbaterile din Parlament. Cu ocazia unui discurs pe care a încercat să-l rostască creștinul Robu, tovarășul dsale de partid și partide bătăușe d. Aurel Adam s'a aruncat asupra deputatului național-tărănist d. Dr. Virgil Solomon, pe care l-a lovit. S'a coborât depe tribună și d. Robu ca să nu scape acest fericit prilej de a-și arăta puterea mușchilor. D. Solomon a fost trântit la pământ și lovit până la sânge. Primele bănci au fost rupte.

Ocupându-se de acest scandal, Camera a exclus pe agresori dela 10 respective 30 ședințe.

D. Dr. Solomon a provocat la duel pe d. Adam. Întâlnirea

trebuia să aibă loc Miercuri d. m. Martorii dlui Adam au anunțat însă pe martoriu dlui Solomon că clientul lor, agresivul național-creștin d. Adam a plecat la Iași. În consecință cer amânarea duelului. E frumos că croicul domn n'a fugit din fața duelului, ci a cerut amânarea lui.

Nouile pretenții ale Germaniei.

Se vede că în Germania e lucru hotărât războiul. După ce a călcat în picioare tratatul ce semnase alături de Anglia, Franța, Belgia și Italia, intrând în zona demilitarizată din Renania, acum vine cu noi pretențiuni. Cere să i se restituie coridorul Danzig, făcut în favoarea Poloniei, cere Memelul, acordat prin tratatele de pace Lituaniei și cere restituirea coloniilor din America.

Ce este „garda de fier“ sau „totul pentru țară“?

Cine dorește să afle cum a luat naștere și ce rol a jucat și ce rol joacă, în țara noastră, acea organizare de extrema dreaptă, a cărei firmă — subiect interzis multă vreme — a devenit „totul pentru țară“, trebuie să citească scrisoarea trimisă „căpitanului“ de un fost „comandant legionar“, d. George Beza. Scrisoarea este publicată într-o foaie săptămânală „Străjerul“ și lucru straniu, — nu a suferit intervenția cenzurii.

Va afla că „garda de fier“ a fost o organizație inițiată, nu de tânărul Zelea Codreanu, ci de d. Vaida Voevod, pe atunci ministru de interne. (Cu prilejul procesului asasinilor lui Duca, d. Vaida a declarat, dealtminteri, că se consideră „părintele spiritual“ și „nașul“ organizației, interesându-se de aproape să „corecteze felurile gărzii“...). Apoi, că „garda de fier“ a fost și este o organizație pusă în slujba politicii și siguranței, iar „căpitanul“ cel îndrumător al românismului un personaj de origină jumătate poloneză (numele bunicului, Zelinski), jumătate germană; agent plătit cu bani, la început de d. Vaida, apoi când de unii, când de alții.

Va mai afla că tânărul Zelea Codreanu a fost o permanentă unealtă a altora. Și atunci a executat ordinele angajându-se, de pildă, în 1933, când d. Vaida se rupsese de d. Maniu să lupte, în alegeri numai în județul Alba, fiul d. Maniu, — ceea ce explică declarațiile făcute public de d. Vaida, că „nu a avut decât să se felicite pentru sprijinul dat de organizația“ amintită.

Și după aceea, când a sprijinit „frontul românesc“, sau când a angajat „legionarii“ cu salariu lunar plătit de diferiți industriași să meargă în fabrici și mine din Ardeal, pentru a

determina spărturi în rândurile muncitorilor ce luptau pentru revendicările lor profesionale.

Va mai afla că tânărul „căpitan“ ce se vrea o figură eroică, este de fapt un biet om, capabil să mintă și să jure fals în fața lui Dumnezeu, să-și părușească tovarășii, ba chiar să se adăpostească în casa unei evreice. — el mâncătorul de evrei, — când este vorba să scape de răspunderea faptelor sale.

Scrisoarea dă și o precizare de o gravitate nemai pomenită asupra concepției ce domnește la conducerea „gărzii de fier“ de eri, așa zisul partid „totul pentru țară“ de astăzi. Fostul membru cu grad superior al alcătuirii politice numite, d. G. Beza, arată astăzi, când părușește pe idealistii săi tovarășii, că în Decembrie 1933 — deci, după ce „garda“ își creiase reputația prin asasinarea lui I. G. Duca, — generalul Cantacuzino i-a dat ordin să ucidă pe un industriaș evreu, din cauza unui târg încheiat cu un industriaș creștin, al cărui prim vărsământ s'a cifrat la 20.000 lei...

Iată, deci, cu elemente oferite de unul din fruntașii de eri ai „gărzii de fier“, descrisă această unealtă politică, după fațada de naționalism a căreia se ascund ambițiile dezechilibrate ale unor tineri, capabili să se vândă, cu trup și suflet, după un tarif variabil.

Este trist și nespuse de dureros să vedem în ce mocirlă se bălăcesc așa zisele rezerve de idealism ale tineretului nostru. Dar cât de condamnable sunt politicienii cari destramă, cu bani, sufletul tinerilor? Alaltăeri, Ion Brătianu, prin subsecretarul de stat Tătărescu; eri d. Vaida, prin subsecretarul Tillea; astăzi d. Tătărescu, prin subsecretarul Titeanu. Măine. (Prezentul Anul II Nr. 39) P. C.

Intre Italia, Austria și Ungaria a intervenit un acord tripartit

Marți, 24 crt. s'a semnat la Roma, după intense discuțiuni cari au durat 3 zile consecutive, acordul dintre Italia, Austria și Ungaria. Acest acord cuprinde trei părți distincte. Prima parte se ocupă de chestiuni politice, a doua de chestiuni economice iar a treia privește problemele de ordin cultural ale celor trei state.

Jurnalele italiene sunt încântate de acest succes al politicii lui Mussolini și cred că înțelegerea celor trei state va avea de spus un cuvânt hotărâtor în chestiunile politice ale Europei centrale și a întregii Europe.

Ungaria oficială crede, la rândul ei, că acest acord a apropiat-o mai mult de posibilitățile unei revizui pe care

o visează și va continua s'o viseze multă, foarte multă vreme.

Austria în schimb speră să iie asigurată în fața pericolului ce-o așteaptă dinspre vest, din partea trupelor lui Hitler, care datorită numai unei întâmplări, nelămurită încă, a intrat cu trupele sale în Renania și nu în Austria.

Rugăm achitați abonamentului

Redactor resp.:
prof. ILIE ARDELEAN
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
str. V. Goldiș (f. Românilor) Nr. 6.
PUBLICAȚIUNILE se primesc la administrație.
Manuscrisele nu se înapoiază.

OFICIALE

În vederea campaniei electorale, care, după toate probabilitățile, se va desfășura în viitorul apropiat, spre a preveni orice încercare de terorizare a satelor noastre, așa cum s'a făcut în județul Mehedinți, domniile președinților ai organizațiilor locale sunt invitați să se ocupe de organizarea „gărzilor țărănești“. Aceste gărzii nu vor avea nici un rol ofensiv. Ele se organizează cu scop defensiv, adică rolul lor va fi să împiedece elementele străine, fie din alte județe, fie din diferitele părți ale județului nostru, concentrate și lansate asupra satelor ca să terorizeze cu băte, revolve și alte instrumente de război pe țărani cu crez național-țărănesc.

Partidul nostru înțelege să opună bătăușilor de meserie, pe cari alte partide îl aduc din Moldova și Bucovina și-i plătesc spre a intimidă și îndemna, sub teroarea bătei și revolverului, să dea votul lor, gărzile țărănești. Aceste gărzii vor apăra satele de derbedei și nechemați, vor tăia pofta de bătaie acelor cari, lipsiți de orice ideal, se angajează cu ziua în hoarde de bătăuși. Gărzile noastre țărănești vor avea menirea să stârpească de la început orice încercare de balcanizare a județului nostru și orice încercare de barbarisme importate din Germania sau alte țări. Gărzile noastre au menirea să dovedească țării întregi, lumii care privește cu atenție tot ce se petrece în România, că țărănimea din județul Aradului este conștientă de drepturile ei are un ideal, a acela al „statului-țărănesc“ și nu se va alina până nu își va vedea drepturile asigurate și respectate, iar „statul-țărănesc“ realizat.

Membrii gărzilor trebuie să fie recrutați din elemente destoinice, inteligente și însușite. Ei vor răspunde cu vârf și în desat la orice provocare. Gărzile vor fi conduse de însuși președintele organizației sau un alt membru cunosător al tacticii de război. La nevoie șeful de sector va concentra gărzile din sector și le va dirija după trebuințe.

Șeful de sector, de îndată ce a primit informațiunile dela președinții de organizații, va inspecta gărzile și le va face instrucția necesară.

Conducerea județeană va fi informată din timp despre organizarea gărzilor.

Domniile președinților, cari au organizat deja gărzii, sunt rugați să trimită raportul respectiv secretariatului.

Insigna gărzilor noastre va fi tricolorul național și nu insigne împrumutate dela dușmanii noștri seculari.

Domniile șefi de sectoare și domniile președinți ai organizațiilor locale, nu vor conțeni să se ocupe de înghebearea „gărzilor țărănești“. Vor binevoi să avizeze biroul despre modul cum decurg lucrările de organizare.

Către Domniile șefi de sectoare.

Domniile șefi de sectoare, cari au primit chitanțiere, spre a încasa cotizații și abonamente, sunt rugați să binevoiască a le restitui subsemnatului și a vărsa sumele încasate.

Ilie Ardelean
casierul organizației.

Ziarul nostru „Românul“ spre a putea satisface și mai mult nevoile și spre a putea aduce un material cât mai bogat și-a mărit, începând cu numărul de față, formatul.

Cetitorii noștri, membri ai partidului și prieteni își dau seama că noul format reclamă mai multe servicii materiale.

Spre a face posibilă abonarea tuturor cetitorilor noștri, n'am urcat prețul abonamentului. Îl menținem la 100 lei pentru țărani, 200 lei pentru orășeni și 400 lei pentru înstățiți.

Rugăm însă pe cetitorii și abonații noștri să ne trimită fără zăbavă costul abonamentului.

Noi n'avem subvenții de ni-

știri și cu atât mai puțin din cele 10 miliarde lei puse la bătaie de Hitler.

S'a lansat cel mai mare vapor din lume

Marți, 24 crt. s'a lansat la Clyde, în Scoția, cel mai mare vapor transatlantic din lume. El a primit numele de *Queen Mary* după numele reginei văduve a Angliei.

Acest vapor întrece în dimensiuni și posibilități de transport vasul „Normandie“ al Franței. Primul său drum peste ocean va face abea în luna Mai. Se va vedea dacă va putea trece oceanul Atlantic într'un timp mai scurt decât „Normandie“.

Va apare

Almanahul orașului și județului Arad, cuprinzând adresele tuturor notarilor, primarilor, preoților, învățătorilor, advocaților, întreprinderilor, comercianților, meseriașilor, etc. — atât din oraș, cât și din județ.

Băncile Bănățene Unite S. A.

Bilanț la 31 Decembrie 1935

ACTIV: Cassa: a) Numerar efectiv 9,185,799 b) Disponibil la B.N.R. și C. E. C. 577,472. Total 9,763,271. Disponibil la bănci: a) în țară 3,883,256. Portofoliul de titluri: I. Titluri românești: a) efecte publice v. n. 1,194,400 — 575,021. b) Titluri cotate la bursă v. n. 235,000 — 205,800 c) Titluri necontate la bursă v. n. 2,809,250 — 1,788,526 Total 2,569,347 II. Titluri străine v. n. 402,554 v. c. 57,584 Total 2,626,931. III. Din titl. de mai sus sunt angajate: Efecte publice v. n. 316,000. — 142,540. Portofoliul de scont: I. Plătibil în țară: a) Cambii fără garanții 4,288,967. b) Cambii garantate cu mărfuri, titluri etc. 4,321,928. c) Cambii garantate cu ipotecă 10,789,305 Total: 19,400,200 II. Din portof. de mai sus se află reescontat: a) Plătibil în țară 8,238,025. Debitori: I. Din țară: a) Debitori fără garanții 8,162,652. b) Debitori garanți cu efecte comerciale 2,442,620. c) Debitori garanți cu titluri 843,986. d) Debitori garanți cu ipotecă 16,216,288. e) Debitori garanți cu garanții diverse 1,615,356 Total 29,280,852. II. Din străinătate 191,167 Total 29,472,019. Debitori beneficiind de legea lichidării Datoriilor din 7 Aprilie 1934: Cota rămasă 104,698,375 Participațiuni: I. în țară: a) La întreprinderi industriale 3,780,638. Imprumuturi pe termen lung: 9,399,814. Imobile: a) Necesare comerțului propriu și pt. funcț. 24,000,000 b) Alte imobile 3,420,543 Total 27,420,543. Mobilier: 645,205. Conturi diverse: 4,344,406 Conturi Tranzitorii: 44,206. Total Lei 215,478,864.

PASIV: Capital social: 52,000,000 Fonduri de rezervă: a) rezervă specială creată din capital social 10,700,000 b) Diferite fonduri culturale 150,000 Total 10,850,000. Dobânzi nerealizate la creanțe dubioase 8,050,000. Depuneri spre fructificare: I. Din țară: a) La vedere 4,258,131. b) Pe termen 9,806,163. c) Pe livrete de economie plătibile la purtător, pe termen 59,791,252 Total 73,855,546. II. Din străinătate a) La vedere 5,635,900 b) Pe termen: 33,669,293. Total

39,305,193 Total 113,160,739. Conturi: I. Din țară: a) La vedere 113,923 II. Din străinătate: a) La vedere 1,513,174 b) Pe termen 7,947,883 Total 9,461,057 Total 9,574,980. Angajamente de Reescont: I. în țară: a) La B.N.R. 4,752,680 II. în străinătate: 3,485,325 Total 8,238,025. Dividende nerulate: 87,001. Conturi diverse: 11,949,310. Conturi tranzitorii: 226,161. Beneficial net: Din anul crt. 1,342,648. Total Lei 215,478,864.

Contul de Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1935

DEBIT: Cheltuieli de administrație: a) Salarii și indemnizații 3,746,616 b) Diverse 2,561,034 Total 6,307,650. Impozite și Taxe: 568,149. Dobânzi plătite: a) La depuneri 133,534 b) La reescont 363,406 c) La alți creditori 15,747 Total 512,768. Comisioane plătite: Pierderi din Aplic. Legii Lit. Dat. din 7 Aprilie 1934: 3,621,400. Diferențe de curs: a) la portofoliul de titluri 318,275 b) la diverse 476,269 Total 794,544. Beneficial net: Din anul curent 1,342,648 Total Lei 13,208,359.

CREDIT: Dobânzi încasate: Dela portofoliul de scont 2,606,382. Dela debitori 1,941,404. c) Dela debitori în conversiune 2,404,721 Total 6,952,507. Comisioane încasate: 663,191. Venitul portofoliului de titluri: 85,732. Venitul Participațiilor: 40,000. Venitul Imobilelor: 1,973,055. Beneficii diverse: 3,493,874 Total Lei 13,208,359.

Timișoara, la 3 Martie 1936.

Ioan Schmalzer ss. dir., Timișoara expert contabil, **Ioan Stamp** ss. director, Arad. Pentru contabilitate: **Ioan Gantner** ss., procurist, expert contabil, contabil-aut. Consiliul de Administrație: **Antoniu Faber** ss., președinte, expert cont. **Oscar Leodovic** s. s., vice președinte. Membrii: **Enric Müller** s. s. **Dr. Francisc Neff** s. s.

Verificat și găsit în conformitate cu Codul de Comerț și Legea Bancară.

Cenzori: **Rudolf Albrecht** s. s., expert-contabil **Carol Novotny** s. s., expert-contabil **Dr. Adalbert Eder** s. s., președinte **Andrei Krämer** s. s.